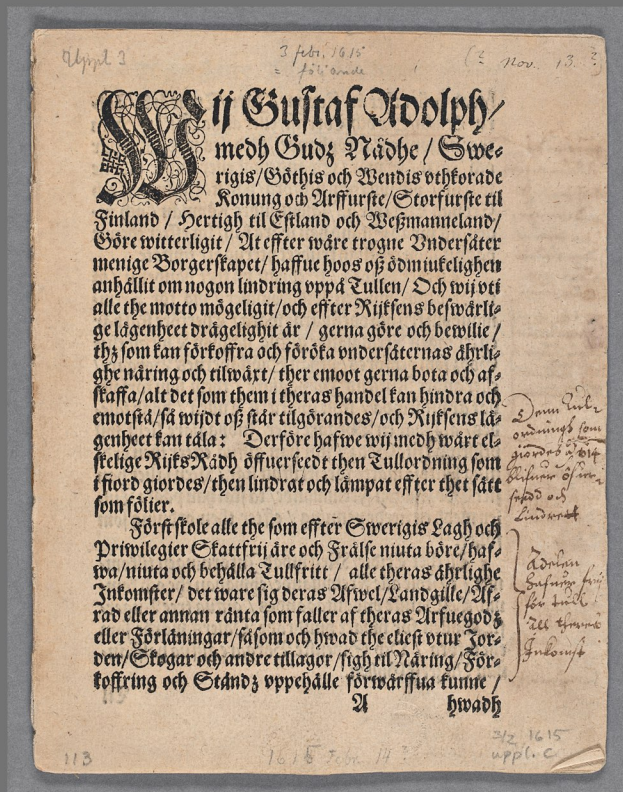

Wij Gustaf Adolph, medh Gudz Nådhe, Swerigis, Göthis

SOT // Kungl. förordningar / I. saml.

Tillkomstår 1615

Digitaliserad år 2016

National Library
of Sweden

Wij Gustaf Adolph/
medh Gudz Nådhe / Swe-
rigis / Göthis och Wendis vthforade
Konung och Arffurste / Storfurste til
Finland / Hertigh til Estland och Westmanneland /
Göre witterligit / At effter wåre trogne Vnderfåter
menige Borgerskapet / haffue hoos oss ödmjukelighen
anhållit om nogon lindring oppå Tullen / Och wij wti
alle the motto mögeligit / och effter Rijtsens beswårli-
ge lågenheet drågelighit år / gerna göre och bewillie /
thz som kan förkoffra och föröka vnderfåternas åhrli-
ghe nåring och tilwårt / ther emoot gerna bota och af-
skaffa / alt det som them i theras handel kan hindra och
emotstå / så wijdt oss står tilgörandes / och Rijtsens lå-
genheet kan tåla : Derföre hafwe wij medh wåre el-
skelige Rijts Rådth öffuerseedt then Tullordning som
i fiord giordes / then lindrat och lämpat effter thet sätte
som följer.

Först skole alle the som effter Swerigis Lagh och
Privilegier Skattfri äre och Frälse niuta böre / haf-
wa / niuta och behålla Tullfritt / alle theras åhrliche
Inkomster / det ware sig deras Åfwel / Landgille / Åf-
rad eller annan ranta som faller af theras Årfuegodz
eller Förlåningar / såsom och hwad the eliest wtur For-
den / Skogar och andre tillagor / sigh til Nåring / För-
koffring och Ståndz vppehålle förwårffua kunne /
A hwadh

*Denna Tull-
ordning som
giordes i år
beswår af
fred och
Lindroth*

*Adrian
Lindroth
för tull
all thinn
Inkomst*

hwad heller thet är / Koppar / Järn / Tråwårke / Tia-
ru / Tråån / Lax och Torrflis / eller annat slykt: Men
ther någor brukar köphandel / särdeles medh Koppar
och Järn / Smör / Spannemål eller andre sådane
warur / och wil them vthföra / han skal giffua oss och
Gronan Tull ther aff / såsom andre Köpmån / och in-
gen / aff hwad Stånd han wara kan / sig effter thenne
dagh någon ofstäligh frijheet yterligare tilmåte.

Til thet Andra / Sedhan på thet handelen / så
wiidt vthskepningen widhkommer / må för Frem-
mandom frij och obeswårat wara / Therföre skal här
effter ingen Fremmande giffua någhon Tull aff thet
Godz som vthföres / vthan Siöstädernes Borgare /
eller andre Rikssens Inbyggjare / them som förloff-
uat är vthskippa / skole swara til Tullen / dogh såle-
des / at hwar en Borgare eller Inbyggjare sielff wil
vthskippa sitt Godz / skal han giffua effter then ord-
ning som i så måtto förestriffuit står / Men sålier han
sitt Godz någon Fremmande / så skal han på öka Tul-
len medh en fierde penning / effter then ordning som
följer.

Til thet Tridie / Men hwad Införningen tilkom-
mer / så skole alle Fremmande / ehwad an the och kom-
ma / the Danste vndantagandes / giffua tree Vnger-
ske Gyllen för hwar hundrade Dalers wårde som
the införa / Och Swenske Borgare giffua halff an-
nan Vngerst Gyllen.

förbinds
ädeln brukta
köpfundall
und anafuor
Wan gifus af
födan fundall
Tull som
Köpmann.

Inuicium
Kols suam
vill tullam
af vthföringum

Godz fast balt
til fremmande
skal på öka
Tull $\frac{1}{4}$

fremm. gifus
3. vng. $\frac{1}{2}$
fund. $\frac{1}{2}$
vng.
Inuicium - $\frac{1}{2}$

Til

Til thet Fierde / Effter och någre åre / hwilkom
 effterlåtet är / at handla vthi wåre Riksen Fullfritt
 och vthan beswär / Så på thet the widh sine wålsång-
 ne / och aff oss bewiliade Friheet / obehindrade bliffua
 måtte / och oss ther emoot genom någon vnderstucken
 handel icke på wår Full aff androm / ån Friheten eff-
 terlåten är / skee förkort: Therföre skole alle the som
 Fullfrij åre / och komma vthan effter / haffua medh
 sigh een wiss Certification ifrån then Stadhen the å-
 re boendes vthi / på alt thet Godz som the medhfare /
 och them tilkommer: Och når the then teedt haffue /
 skole wåre Fullnårer och andre Officerer låte them
 fritt och vthan Full / aldeles effter wår bewilning och
 gjorde affskedh passera / och sitt Godz laghligen för-
 handla. Men hwilken som kommer vthan Certifica-
 tion / skal icke niuta någon Friheet: Och alt thet
 Godz som icke Certificerat är på förbemålte sätt / skal
 förtullas som annat Fremmande Godz.

*Den som wåren
 lundt åren frij
 friuilig;
 skole passera en
 wiss certifice-
 rat ifrån den stad
 de bonde åren*

*Allright wåren
 Ingan frihet*

Til thet Fempte / För Accijs ware ingen frij / utan
 giffue alle utan åthskildnad / han ware sigh aff hwadh
 Nation han wil / Inländsk eller Vthländsk / och giffue
 alle effter en ordning: Icke skal heller någon Adels-
 man må frijkalla någon Köpman för Accijs / vnder
 thet steen / at han haffuer köpt Wijn eller Döl aff ho-
 nom / Men låter han sielff på sin egen omkostnadh och
 fahra allenaft til sitt eget behoff / föra någhot Wijn /

*Ingan adels
 man må
 frijkalla nå-
 gon för accijs
 utan sin frij*

A ij Döl
 Igit besef du i sin
 attom yu egen omkostnadh
 och fara ind i staden / och du
 mid sin föfalla nam

Döl eller annan fremmande Dryck här in / ther på må
han Accijs frij och obestwärat bliffua / Dogh så at han
thet sanferdeligen medh sin Eedh / om så påfordras /
holla kan / at han thet sielff på sin egen omkostnad och
fara inbestäldt haffuer.

Til det Siette / Bestås nogon / han ware sig In-
ländsk eller Utländsk / at icke giffua rätt an sitt Godz /
det ware sig i in eller utförade / han skal hafua förbrut-
tet alt det Godz han den resa medhfaar : Och hwar
Skipparen icke kan sig ifrån leda / at haffua haft wet-
skap ther om / så skal hans Skip *confiscerat* warda :
Och förty skole alle / som komma genom Warholm at
Stockholm / wara förpligtade ther at angiffua sitt
Godz / och öfuerantwarda wår Befalningz man der
sammastådes een wiß Kulla på alt det han hafwer in-
nan bordz / så lagades at han hwarken meer eller min-
dre ansäger / än han wil bestå när han komer til Stok-
holm : Eliest skal han haffua förbrutit det Godz eller
thes wärde som han i så måtto oråtrådeligen angif-
wit hafwer.

Til det Siunde / Bestås och någon / anten at föra
i Skippet så thet uth skal / sedhan Skipparen haffuer
giordt klart på Tullhuset / eller förer något Godz uth
när Skippet inkommer / det ware sig ifrå Skären el-
ler uti Hampnen / förr än det hafwer lagt in om Bo-
men / och giordt all ting klart på Tullhuset / han skal
haffua förbrutet / icke allenast det Godz / som han såles-
des

des siäl / utan hwad han mera på Skippet haffuer:
Och ther Skipparen icke kan sigh skäligen vndleda / at
haffua hafft wetenskap ther om / skal han Skippet vnder
Gronan förwårckat haffua.

Til det Ottonde / Medan wij och förnimme / at
månge funder och wågar vpdichtas / therigenö Hans
delen vnderstickes / och osz wår Tull bliffuer bortdold:
Derföre wele wij här med haffua förbudt / at ingen /
som utan effter komer med Godz til någon Siöstad /
skal måge låta föra sama Godz öffuer Land / eller ge-
nom Mälaren til någon annan Siöstadh / utan han
skal sålia thet i samma Siöstad / hwar han först kom-
mer / eller skepa det omkring Siöledes til en annan
Siöstad: Eliest / bliffuer något Godz / thet ware sigh
Kramgodz / Wiijn / fremmande Dö eller andre Dryc-
ker / öffuer Land eller genom Mälaren / ifrån then ene
Siöstaden til then andre fördt / och bliffuer ther medh
beslagen / skal haffua förbrutit Godzet / och thes förus-
tan straffas som saken är til.

Til det Nijonde / Intet Koppur eller Zern / som
kommer offuan effter / skal föras Landwågen på Siö-
städherne effter thenna dagh / hwarken Winter eller
Sommar / såsom icke heller föras til någhre andre
Hamner widh Siösidan i Mälaren / än til Bpstas-
dernes rätte Stadz hamner / wid Godzetz förbrutels-
se / Utan alt Koppur och Zern som kommer offuan eff-
ter ifrå Mora och Lindesberg / samt Wester oc Bisps-
bergz

bergslagen / thet skal altsammans föras til Bpsta-
derne / och så sedan öffuer wath til siösidan.

Til thet Tijonde / Aff alt thet Godz som vthfö-
res / skal först aff hwarie hundrade dalers wärde giff-
uas i wäxel tijo Rijsdaler / och åter anammas aff
Myntet tillbaka fyre och een halff mark för hwar
Rijsdaler / sedan skal thet förtullas på effterföljan-
de sätt.

Aff Inbyggjarne Sälde til frem-
sielffue weskapat. mande.

Stippund Ungerste Pläter	7 da.	8 $\frac{1}{4}$ da.
Stippund flocke koppar	7 da.	8 $\frac{1}{4}$ da.
Stippund ny tekle koppar	7 da.	8 $\frac{1}{4}$ da.
Stip. gam. tekle koppar	6 $\frac{1}{2}$ da.	7 da. 26 ör.
Stippund brend koppar	7 da.	8 $\frac{1}{4}$ da.
Stippund afflipt koppar	7 da.	8 $\frac{1}{4}$ da.
Stip. pläte koppar	6 $\frac{1}{2}$ da.	7 da. 26 ör.
Af I. Stip. råå koppar	6 $\frac{1}{2}$ da.	7 da. 26 ör.
Stippund stånge järn	20 öre	25 öre.
Läst Smundz järn	7 da. 12 öre	9 $\frac{1}{4}$ dal.
Stip. Harniske pläter	30 öre	1 dal. 6 ör.
Stip. spiel pläter	30 öre	1 da. 6 ör.
Stip. röör pläter	26 öre	1 dal.
Stippund Lodh	18 öre	23 öre.
Stippund Ankar	20 öre	25 öre.
Stip. smitt järn	30 öre	1 da. 6 ör.
		Stippund

Aff Inbyggjarne
 ſjelfne vchſkepat.

Sälbt till Fremd
 mande.

Skippund Spijsk	1 $\frac{1}{4}$ da.	2 da. 6 ör.
Skippund järn ſkyte	20 ör.	25 öre.
Skippund ſtåål	1 da. 4 ör.	1 da. 12 ör.
Skippund Tacke järn	10 öre	13 öre.
Skippund Swafwel	20 öre	25 ör.
Skippund Alluun	20 öre	25 öre.
Skippund Wichtril	10 öre	13 öre.
Skippund rödh färga	10 öre	13 öre.
Tunna Spijsk	1 da.	1 $\frac{1}{4}$ dal.
Hund. Spijsk	1 öre	1 $\frac{1}{4}$ öre.
Tunna Hwete	5 öre	6 $\frac{1}{4}$ öre.
Tunna Rogh eller Korn	4 öre	5 öre.
Tunna Hafra	2 öre	2 $\frac{1}{2}$ öre.
Tunna Smör	1 dal. 4 öre	1 da. 13 ör.
Faat Tråån	1 da. 4 öre	1 da. 13 öre.
Spiel	1 $\frac{1}{2}$ öre	1 $\frac{1}{4}$ öre.
Tunna Lax	22 öre	28 öre.
Tunna Åål	26 öre	1 dal.
Röft Lax	1 öre	1 $\frac{1}{4}$ öre.
Pund Åål	1 öre	1 $\frac{1}{4}$ öre.
Skippund Torrſiſt	26 öre	1 dal.
Stip. ſtird Talg	1 dal. 4 öre	1 da. 13 ör.
Tunna ſtird Talg	30 öre	1 da. 6 öre.
Skippund råå Talg	26 öre	1 dal.
Skippund Oſt	30 öre	1 dal. 6 öre.

Tunna

Aff Inbyggjarne Sälde til Frem-
sielffue veltapat. mande.

Tunna Sielspeck	20 öre	25 öre.
Skippund Wax	6 $\frac{1}{4}$ dal.	7da. 26 ör.
Tunna Kött	20 öre	25 öre
Tunna Öre Tungor	30 öre	1da. 6. ör.
Tunna Kötenfett	10 öre	12 $\frac{1}{2}$ öre.
Tunna Trånbärma	2 öre	2 $\frac{1}{2}$ öre.
Tunna Regen ögon	20 öre	25 öre.
Tunna Torst	5 öre	6 $\frac{1}{4}$ öre.
Tunna Strömming	5 öre	6 $\frac{1}{4}$ öre.
Tunna Salte Geddor	6 öre	7 $\frac{1}{2}$ öre.
Öre	20 öre	25 öre.
Häst	30 öre	1da. 6 ör.
Af I. Defer Örehudar	1 $\frac{1}{4}$ da.	1da. 18. ör.
Defer Koohudar	30 öre.	1da. 6 ör.
Defer hviite Kalffstein	5 öre	6 $\frac{1}{4}$ ör.
Defer brokot Kalffstein	3 öre	3 $\frac{1}{4}$ öre.
Defer Bockstein	20 öre	25 öre.
Defer Gestein	10 öre	12 $\frac{1}{2}$ öre.
Defer Såarstein	5 öre	6 $\frac{1}{4}$ öre.
Defer Lambstein	3 öre	3 $\frac{1}{4}$ öre.
Häste Hudh	1 $\frac{1}{2}$ öre	1 $\frac{1}{4}$ öre.
Elgzhudh	20 öre	25 öre.
Beredd Elgzhudh	30 öre	1da. 6 ör.
Gråstins Foder	20 öre	25 öre.
Timber Horastin	1 $\frac{1}{2}$ öre	1 $\frac{1}{4}$ öre.

Kattes

Aff Inbyggjarnes Saldt til Frem-
 sielfne vstkepat. mande.

Katteskins Fodher	9 öre	11 $\frac{1}{4}$ öre.
Harskins Fodher	5 öre	6 $\frac{1}{4}$ öre.
Keenshudh	3 öre	3 $\frac{1}{4}$ öre.
Timber Gråwårck	4 öre	5 öre.
Timber Hermelin	4 öre	5 öre.
Biörnstein	10 öre	12 $\frac{1}{2}$ öre.
Bargstein	10 öre	12 $\frac{1}{2}$ öre.
Rödt Käffstein	4 öre	5 öre.
Hwitt Käffstein	1 öre	1 $\frac{1}{4}$ öre.
Bladt Käffstein	4 öre	5 öre.
Järffstein	20 öre	25 öre.
Bäffuerstein	25 öre	31 $\frac{1}{4}$ öre.
Mårdstein	5 öre	6 $\frac{1}{4}$ öre.
Betterstein	4 öre	5 öre.
Loftein	1 $\frac{1}{4}$ da.	1 da. 18 öre.
Paar Sablar	20 öre	25 öre.
Deter Siälstein	10 öre	12 $\frac{1}{2}$ öre.
Hiortehudh	10 öre	12 $\frac{1}{2}$ öre.
Timber Menker	5 öre	6 $\frac{1}{4}$ öre.
Deter Boraner	10 öre	12 $\frac{1}{2}$ öre.
Deter Kysse Juffter	2 $\frac{1}{2}$ da.	3 da. 4 öre.
Läst Tiäru	1 da. 18 öre	1 da. 30 öre.
Tunna Beek	4 öre	5 öre.
Etebiälke	4 öre	5 öre.
Stycke Eketimber	4 öre	5 öre.

B

Tolfft

Uff Inbyggjarne Sälde til frem-
sielssne vestepat. mande.

Tolfft Furu Timber	5 öre	6 ¹ / ₄ öre.
Tolfft Gran Timber	5 öre	6 ¹ / ₄ ör.
Hundrade Bandstakar	3 öre	3 ¹ / ₄ ör.
Tunna Haslenötter	10 öre	12 ¹ / ₂ öre.
Tolfft Bordwedh	6 öre	7 ¹ / ₂ öre.
Tusend Läcter	12 öre	15 öre.
Maste Trå	15 öre	18 ¹ / ₄ öre.
Eke Stolpa	5 öre	6 ¹ / ₄ öre.
Hund. Wagenstott 3 da.	4 öre	3 da. 29 ör.
Hundrade Knapholt	10 öre	12 ¹ / ₂ öre.
Hund. stort Pipenholt	30 öre	1 da. 6 ör.
Hund. småt Pipenhålt	20 öre	25 ör.
Tolfft Granbord	2 ¹ / ₂ öre	3 ör.
Tolfft Ekebord	6 öre	7 ¹ / ₂ öre.
Eke Plancka	5 öre	6 ¹ / ₄ öre.
Botten Twäl	6 öre	7 ¹ / ₂ öre.
Saat Aska	6 öre	7 ¹ / ₂ öre.
Hundr. Tunnebotnar	3 öre	3 ¹ / ₄ öre.
Furu Stolpe	1 ¹ / ₂ öre	2 öre.
Furu Bielke	1 ¹ / ₂ öre	2 öre.
Spira	¹ / ₄ öre	¹ / ₂ öre.
Stippund Lijn	1 ¹ / ₄ da.	1 da. 18 ör.
Stippund Hampa	26 öre	1 dal.
Tunna Siädrar	2 ¹ / ₂ öre	3 öre.
Sampn Wedh	4 öre	5 öre.
Tolfft Sägebräder	3 öre	3 ¹ / ₄ öre.

Alf I.

	Aff Inbyggjarne sielfne vtkepat.	Såldt til Frem- mande.
Aff I	Tunna Elgzhäär	1 ¹ / ₄
	Allen Badmal	1 ¹ / ₂
	Läst Säcker	6 ¹ / ₄
	Matta	1 ¹ / ₄
	Stålp. Båfvergåll	12 ¹ / ₂
	Tunna Enebår	6 ¹ / ₄
	Tunna Lijnfrö	12 ¹ / ₂
	Läst Tåd	7 ¹ / ₂

Alecrys af Fremmande drycker.

Aff I	Ähm Vngerste Wijn	4
	Ähm Bastart	6
	Ähm Alekanc	6
	Ähm Malwersij	6
	Ähm Mustatella	5
	Ähm Keenst Wijn	4
	Ähm Spanst eller Canariwijn	4
	Ähm Franst Wijn	3 och en half
	Orehöfvd Franst Wijn	4
	Ähm Brännewijn	5
	Tunna Äpplemust	2
	Tunna Fynst Miodh	4
	Tunna Licouust Miodh	3
	Tunna Lybest Miodh	3
	Tunna Wismars Miodh	3
Tunna Rigest Miodh	3	
Tunna Sundst Miodh	3	
Tunna Stetqnst Miodh	3	
	B ij Tunna	

Rijf;da

	Tunna Kurst Miodh	3	
	Tunna Dansk Miodh	3	
	Tunna Kostocker Miodh	3	
	Saat Prysing	3	
	Saat halff Prysing	2	
	Saat Brunswichs Mumma	4	
	Tunna allehanda slags Mumma	3	
	Saat Lybeste Öl	3 och en halff	
	Saat Wismars Öl	3 och en halff	Riffzd.
¶ I.	Tunna Lybeste Öl	3	
	Tunna Hamborger Öl	3	
	Tunna Stetiniskt Öl	3	
	Tunna Kostocker Öl	3	
	Tunna Gripswaldz Öl	2	
	Tunna Sundst Öl	2	
	Tunna Wismars Öl	2	
	Tunna Kålbergz Öl	2	
	Tunna Bårs Öl	2	

Wårderingen på thet Godz som vthstipas.

	Stippund Vngerste pläter	80	
	Stippund Kläcke koppar	80	
	Stippund gammal Kezlekoppar	80	
I.	Stippund bränd Koppar	80	Daler.
	Stippund affskipt Koppar	80	
	Stippund ny Kezlekoppar	90	
	Stippund plåtekoppar	67	
	Stippund råkoppar	67	

Stippund

Skippund Stångjärn	10
Skippund Harniske pläter	15
Låst Odzmundz järn	70
Skippund Spiäl pläter	15
Skippund Rödr pläter	12
Skippund Lodh	6
Skippund smide järn	15
Skippund Spått	20
Skippund Järnsbytt	10
Skippund Tacke Järn	5
Skippund Stål	17 och en halff
Skippund Swafwel	10
Skippund Alunn	10
Skippund Wicheril	5
Skippund rödh färga	5
Tunna Spått	15
Tunna Smör	18
I. Saat Trään	18
Tunna Lar	9
Tunna salt Nål	12
Skippund Torrfist	12
Skippund skird Talg	18
Tunna skird Talg	16
Skippund råa Talg	12
Skippund Ost	15
Skippund Wax	100
Tunna Siälspäck	10
Tunna S. kött	10
Tunna Ore Tungor	15
Ore	10
Häst	15
Deker Orehudar	20
Deker Kohudar	15
Deker hwijte Kalffstin	3

Daler.

B 19

Deker

Deker Brokote Käffskin	1 och en halff
Deker Hockskin	9
Deker Getheskin	5
Deker Säärskin	2
Deker Lambskin	1 och en halff
Elgzhudh	10
Beredd Elgzhudh	15
Gråskins Fodher	10
Hårskins Fodher	3
Keenshudh	1 och en halff
Timber Gråwark	2
Timber Hårmelein	2
Björnskin	4
Wargskin	4
Röde Käffskin	2
Blåde Käffskin	2
Järffskin	10
Häffuer skin	12
Mårdskin	3
Vetter skin	2
Lofskin	20
Paar Sabelskin	10
Deker Stålskin	4
Hlorrehudh	4
Timber Menker	2 och en halff
Deker Boraner	5
Deker Kyffe Juffter	35
Låst Tiårn	25
Tunna Beet	2
Ute Biälte	2
Ute Timber	2
Tolfft Furntimber	3
Hundrade Bandstakar	1 och en halff
Tunna Haslendetter	5

I.

daler.

Tolffe

Tolfft Bordwedh	3	
Tusend Lechter	6	
Mastetrå	7 och en halff	
Keftålpe	3	
Hundrade Wagenstort	50	
Hundrade Knapholt	5	
Hundrade stort Pipenholt	15	
Hundrade småt Pipenholt	10	
Tolfft Granbord	1	
Tolfft Kebord	3	
Saat Aska	3	
Tunna Botnar	1 och en halff	
Keplanck	2 och en halff	
Spial	3 mark	
Hundrade Spjkt	12 ore	
Pund Åål	3 mark	
Röte Lar	20 ore	
Tunna hwete	2 och en halff	daler.
Tunna Rogh eller Korn	2	
Tunna Hafra	1	
Tunna Kökenfett	6	
Tunna Trånbärma	1	
Tunna Tlegen Ögon	10	
Tunna Torst	3	
Tunna Strömming	3	
Tunna Sijt	3	
Tunna S. Geddor	3 och en halff	
Born Twål	2	
Håste huddh	1	
Timber Zarastin	3 mark	
Stippund Lijn	20	
Stippund Zampa	12	
Tunna Fiådhrar	3 mark	
Sampn Wedh	3 mark	
Tolfft Sågebråder	5 mark	

I.

I.	Tunna Elgshäär	2 mark
	Allen Wadmal	4 öre
	Läst Säckar	3 daler.
	Matta	2 mark.
	Stålpund Båffnergåld	5 daler.
	Tunna Lnebär	3 daler.
	Tunna Länfrö	6 daler.
	Läst Tåat	3 daler.
	Furu Scalpe	3 mark
	Spira	1 mark
Furu Biälte	3 mark	
Zwitt Käfflin	3 mark	

Gustavus Adolphus.

1615